

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 656**

din 29 septembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici și ale art. 18 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, excepție ridicată de Șerban Alexandru Brădișteanu în Dosarul nr. 6.113/2/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 605D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, doamna avocat Ana Diculescu-Șova, în calitate de apărător ales, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei autorului excepției care susține că a luat cunoștință de considerentele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 388 din 4 iunie 2019, dar crede în evoluția gândirii juridice, și pentru că nu există identitate de obiect al excepției de neconstituționalitate în cele două cauze, solicită admiterea acesteia. Se arată că în dosarul în care s-a pronunțat Decizia nr. 388 din 4 iunie 2019 se pune problema calificării ordonanței emise de comisia de cercetare a averilor ca fiind un organ jurisdicțional, iar în prezenta cauză se pune problema clarității legii din perspectiva calificării activității acestei comisii ca fiind administrativă și, în consecință, și actul ei este un act administrativ. Astfel, reiterând, pe larg, motivele formulate în fața instanței de judecată și aflate la dosarul cauzei, susține, în esență, că Legea nr. 115/1996, parte din codul de integritate, astfel cum acesta a fost calificat de către Curte prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, are ca menire urmărirea, în mod particular, a unor cetățeni români, adică a celor care sunt demnitari, magistrați sau dețin funcții publice, nefiind, așadar, o lege de privilegii, ci o lege care conține un regim restrictiv și sancționator. Așadar, o astfel de lege trebuie să fie clară și predictibilă, pentru că în clipa în care se formulează acuzația că se încalcă prevederile ei, cetățeanul trebuie să fie protejat de Constituție în toate drepturile sale. Se susține că opinia separată, în principiu, reprezintă o abordare, de regulă, mai nuanțată prin raport cu forța dreptului și nu poate fi ignorată

pentru că în ea se află germele revirimentelor de practică judiciară și anticipează modificările unei legi. Se afirmă că prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, cu opinie separată, prin care s-au declarat neconstituționale prevederi din Legea nr. 144/2007, s-a rupt coloana vertebrală a Legii nr. 115/1996, au rămas reguli de procedură, așa încât o lege care în proporție de peste 50% este abrogată nu mai poate fi înțeleasă de cetățean. În acest context, se menționează că demnitarul, devenit simplu cetățean, acuzat că are o avere ilicită, vrea să știe dacă comisia de cercetare a averilor este un organ al administrației de stat sau un organ al autorității judecătorești. Legea nr. 115/1996 și Legea nr. 144/2007 au creat un hibrid și nu poți fi cercetat și judecat și să ai așteptări corecte de la un hibrid. Legea trebuie să fie clară și predictibilă, iar în jurisprudența sa în materie, Curtea a demonstrat că nu există claritatea legii, legea trebuie să conțină definiții, pentru că numai în definiții se poate regăsi ca cetățean. Legea nr. 115/1996 este dreptul comun în materia cercetării averilor, un drept comun care, însă, nu are propria ipoteză și nu este predictibil. În continuare, se susține, în esență, că această comisie a fost calificată de către Curte ca fiind un organ administrativ, atunci ordonanța de trimitere în judecată, care este un act grav pentru cetățean, este un act administrativ dat de judecător împreună cu procurorul, pentru că emitentul său este un organ administrativ, și, pe cale de consecință, trebuie și poate fi atacat la instanță. Însă legea specială nu prevede calea atacului acestui act administrativ. În prezenta cauză, ordonanța a fost atacată conform legii contenciosului administrativ, însă instanța judecătorească a spus că este inadmisibilă cererea, întrucât comisia nu este un organ administrativ, iar ordonanța nu este un act administrativ susceptibil de a fi atacat în condițiile Legii nr. 554/2004. Se afirmă că legiuitorul nu a respectat considerentele Deciziei nr. 415 din 14 aprilie 2010 și a lăsat legea criticată în starea în care a fost declarată neconstituțională, iar Legea nr. 144/2007 nu a clarificat problemele Legii nr. 115/1996. Așa fiind, se susține că întreaga Lege nr. 115/1996 este lipsită de predictibilitate. De asemenea, făcând referire la opinia separată formulată la Decizia nr. 596 din 20 septembrie 2016, se consideră că tot ceea ce este declarat atât de important în Constituție, adică prezumția de nevinovăție — art. 23 alin. (11), principiul averii licite — art. 44 alin. (8), accesul liber la justiție — art. 21, dreptul la apărare — art. 24 raportate la art. 1 alin. (3) din Constituție formează un „fir roșu” pe care Legea nr. 115/1996 și întregul cod de integritate nu îl au. Cetățeanul caută într-o lege acest „fir roșu”, adică o conduită, știe ce îl protejează și observă că nu este corect tratat în fața unei comisii care îi devine reclamant, judecătorul și procurorul îi sunt părți adverse, pentru că ei constată printr-o ordonanță că averea lui este ilicită. În final, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a întregii Legi nr. 115/1996.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate.

Referitor la natura juridică a comisiei de cercetare a averilor, arată că instanța de contencios constituțional, prin numeroase decizii, a statuat că nu este organ jurisdicțional. Cât privește ordonanța emisă de comisie se arată că, în situația în care se sesizează că averea a fost dobândită ilicit, aceasta este supusă controlului instanței judecătorești, în fond la Curtea de Apel București și în recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție. Referitor la alcătuirea comisiei, se susține că în Constituție nu există nicio restricție în acest sens, iar votul se ia cu majoritate. În plus, magistrații membri în comisie au obligația de a aplica legea cu imparțialitate, potrivit dispozițiilor legale care le reglementează statutul. De asemenea, ordonanța emisă de comisie este un act de sesizare a instanței, însă nu este similară rechizitoriului. Se arată că atunci când este sesizată instanța, părțile în acel dosar nu sunt comisia și persoana cercetată, ci Agenția Națională de Integritate, persoana cercetată și, potrivit legii, este obligatorie și participarea procurorului. Totodată, față de critica din motivarea scrisă a excepției că art. 17 alin. (2) din Legea nr. 115/1996 este neconstituțional, întrucât încalcă art. 972 din Codul de procedură civilă, se arată că susținerile de neconstituționalitate se formulează în raport de dispozițiile Constituției. În final, arată că există o jurisprudență a Curții Constituționale pe aspecte similare celor din acest dosar, la sesizarea autorului din prezenta cauză, respectiv Decizia nr. 605 din 27 septembrie 2018 și Decizia nr. 388 din 4 iunie 2019.

5. În replică, doamna avocat Ana Diculescu-Șova afirmă că ordonanța emisă de comisia de cercetare a averilor este un act de sesizare a instanței, este o acțiune, așadar, dacă Curtea Constituțională va admite că o acțiune în justiție poate fi promovată de doi judecători și un procuror împotriva unui cetățean, atunci legea să rămână în forma în care este în prezent.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Sentința civilă nr. 1.260 din 19 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.113/2/2017, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici.** Excepția a fost ridicată de Șerban Alexandru Brădișteanu, într-o cauză având ca obiect anularea unei ordonanțe a Comisiei de cercetare a averilor, precum și a actelor pregătitoare.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că Legea nr. 115/1996 este neconstituțională în ansamblul său, întrucât: lipsa legitimității sale constituționale este determinată, în primul rând, de abrogarea și declararea neconstituțională, în proporție mai mare de jumătate, a dispozițiilor sale; scopul inițial avut în vedere de legiuitor la momentul edictării acestor norme nu mai poate fi atins; niciunul dintre criteriile care fundamentează caracteristicile unei norme juridice, precum claritatea și previzibilitatea nu este îndeplinit; instituțiile juridice și cele propriu-zise, reglementate și înființate prin dispozițiile Legii nr. 115/1996 sunt lipsite de o definiție legală și de o reglementare clară și stabilă din punct de vedere juridic — în discuție sunt natura și regimul juridic ale Comisiei, natura și regimul juridic ale ordonanțelor pronunțate de Comisie, cu precădere, în speță, ale Ordonanței nr. 5/8.03.2017, incertitudinea privind existența sau inexistența unei căi de atac împotriva așa-numitelor ordonanțe de confiscare etc.; echivocul din cuprinsul întregii Legi nr. 115/1996 și al art. 18 din Legea nr. 176/2010 permite abuzuri de drept și împiedică formularea unor apărări coerente și complete, dând naștere unor interpretări ireconciliabile; planarea unei

insecurități juridice de un asemenea nivel asupra întregii reglementări cuprinse în Legea nr. 115/1996 atrage formularea prezentei sesizări, în vederea respectării garanțiilor conferite de către prevederile Constituției privind respectarea dreptului la apărare, a accesului liber la justiție, a dreptului la un proces echitabil și a prezumțiilor constituționale de nevinovăție, respectiv de liceitate a averii.

8. Astfel, în dezvoltarea criticilor de neconstituționalitate, se susține, în esență, că asupra instituțiilor și a întregii proceduri reglementate de dispozițiile Legii nr. 115/1996 planează incertitudinea și echivocul și că operațiunile legislative succesive realizate asupra dispozițiilor legii criticate au condus la o încălcare gravă de către aceasta a principiului securității raporturilor juridice, cu atât mai mult cu cât una dintre părțile raporturilor juridice reglementate este o autoritate publică. Se arată că legea criticată nu prevede natura și regimul juridic ale comisiei de cercetare a averilor și nici ale actelor emise de această comisie, respectiv ale ordonanțelor de clasare sau de trimitere, și, de asemenea, că dispozițiile legii criticate nu prevăd căile de atac ce pot fi exercitate împotriva acestor acte și persoanele care au dreptul să le promoveze. Se susține că Legea nr. 115/1996 are un caracter special, care obligă legiuitorul la reglementarea în cuprinsul său a unor norme clare și previzibile, lipsite de echivoc, care să nu comporte interpretări multiple, în vederea evitării aplicării contradictorii. Se arată că prevederile Legii nr. 115/1996 reprezintă o reminiscență a ceea ce s-a dorit inițial a fi o reglementare a unei proceduri de cercetare a averilor și că motivul abrogării în proporție mai mare de jumătate a prevederilor acestei legi a fost tocmai caracterul abuziv al procedurii și gradul excesiv în care au fost încălcate, prin aceste dispoziții legale, drepturile constituționale ale persoanelor care dețin o funcție publică și garanțiile ce se impun a fi asigurate în cadrul unor astfel de proceduri.

9. Se afirmă că acest caracter lacunar și neclar al prevederilor Legii nr. 115/1996 determină încălcarea prezumției de nevinovăție și a prezumției dobândirii licite a averii, legea criticată încălcând, totodată, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, inclusiv prin nereglementarea unei căi de atac împotriva ordonanțelor de trimitere emise de comisia de cercetare a averilor, ordonanțe care propun măsuri grave, similare sancțiunilor penale, precum confiscarea averilor unor persoane care dețin funcții publice.

10. Se arată că prevederile art. 10—10⁴ și ale art. 15 din Legea nr. 115/1996 sunt neconstituționale, întrucât reglementează o procedură contencioasă contradictorie, ce se desfășoară în fața unui organ al statului, respectiv comisia de cercetare a averilor, care nu îndeplinește criteriile unui tribunal, în sensul prevăzut de art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenție. Se arată că membrii acestui organ sunt judecători din cadrul curții de apel ce urmează a fi sesizată pentru soluționarea cauzei și procurori de la parchetul de pe lângă aceasta, numiți de instanțele și parchetele în cadrul cărora își desfășoară activitatea. Se susține că acest organ administrează probe, conduce dezbaterile în fond ale părților, care pot fi reprezentate, deliberază și pronunță o ordonanță, prin care pot fi dispuse măsuri precum clasarea sau confiscarea averii persoanei cu privire la care se efectuează cercetarea. Se susține că această procedură reprezintă o veritabilă judecată, făcută de reprezentanți ai puterii judecătorești, cu unica diferență că aceasta nu se concretizează într-o hotărâre judecătorească.

11. Se consideră că procedura astfel reglementată încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, dând naștere abuzurilor de drept, întrucât comisia de cercetare a averilor este un organ ce nu poate fi încadrat din punct de vedere juridic nici în categoria organelor administrative, nici în cea a organelor judecătorești și nici în categoria organelor de urmărire penală.

Se susține, prin urmare, că, prin dispozițiile Legii nr. 115/1996, a fost înființată o comisie care acționează similar organelor de urmărire penală, fără asigurarea garanțiilor specifice procesului penal. Se subliniază, în acest sens, că, prin conduita membrilor comisiei și prin consecințele pe care aceasta le poate avea, procedura în fața comisiei de cercetare a averilor reprezintă o procedură penală, conform dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenție, care se impun statului român prin prisma prevederilor art. 20 din Constituție. De asemenea se arată că dispozițiile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 115/1996 — conform cărora hotărârea judecătorească rămasă irevocabilă prin care se constată că dobândirea unei cote-părți din avere sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter justificat se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a — prevăd o sancțiune similară celei reglementate la art. 70 din Codul penal referitor la publicarea hotărârii definitive de condamnare a persoanei juridice. Făcându-se trimitere la considerentele Deciziei nr. 415 din 14 aprilie 2010, se susține că dispozițiile art. 26 din Legea nr. 115/1996 determină o expunere nejustificată în mod obiectiv și rațional a datelor referitoare la averea persoanelor care au, potrivit legii, obligația de a depune declarații de avere, de natură a încălca prevederile art. 26 din Constituție și ale art. 8 din Convenție.

12. De asemenea se realizează o comparație între atribuțiile Agenției Naționale de Integritate, reglementate la art. 46 din Legea nr. 144/2007, anterior pronunțării de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 415 din 14 aprilie 2010, și atribuțiile comisiei de verificare a averilor prevăzute la art. 10⁴ din Legea nr. 115/1996, arătând că singura diferență între acestea constă în faptul că trimiterea cauzei spre soluționare curții de apel, realizată de către comisia de cercetare a averilor, nu este însoțită și de o propunere de confiscare. Se susține că, deși pare că viciul de neconstituționalitate constatat de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010 a fost astfel remediat, în realitate, prin dispozitivul din cuprinsul său, ordonanța de trimitere emisă de comisia de cercetare a averilor este similară unui rechizitoriu, aspect ce contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 23 alin. (11) și art. 20 alin. (2), prin raportare la art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție referitor la principiul *ne bis in idem*. Se susține că, în contradicție cu cele statuate prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, comisia de cercetare a averilor pronunță o ordonanță de confiscare prin care se stabilește existența unei vinovății a persoanei cercetate, răsturnând totodată sarcina probei, în sensul obligării acesteia din urmă să își dovedească nevinovăția. Se face trimitere la opinia separată formulată la decizia mai sus invocată. Se susține că magistrații nu au dreptul să soluționeze cauze decât în cadrul instanțelor judecătorești, or, în calitate de membri ai comisiei de cercetare a averilor, aceștia acționează ca reprezentanți ai statului și, în raportul de subordonare de drept public, soluționează cauza, urmând ca asupra propunerii de confiscare să se pronunțe alți judecători. Se susține că această manieră de reglementare contravine Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 18 februarie 2008, prin care s-a reținut că „magistrații își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă sui generis, care are la bază un acord de voință (un contract nenumit, de drept public) încheiat cu însuși statul, reprezentat de Președintele României și de Consiliul Superior al Magistraturii”. Se mai arată că prezența procurorilor în cadrul comisiei de cercetare a averii constituie o imixiune în procesul de luare a deciziei de către restul membrilor comisiei.

13. Se arată că, potrivit prevederilor art. 16—20 din Legea nr. 115/1996, dosarele în care comisia de cercetare a averilor sesizează curtea de apel, prin ordonanță, sunt soluționate de judecători ai aceleiași instanțe, în cadrul căreia activează și membrii comisiei, pe baza probelor administrate de aceștia din urmă. Se susține că, în acest fel, membrii completului sunt

chemați să valideze sau să invalideze probele administrate de colegii ai lor, în calitate de membri ai comisiei. Se conchide că dispozițiile legii criticate nu garantează imparțialitatea judecătorilor care participă la soluționarea cauzelor în care sunt aplicabile prevederile Legii nr. 115/1996. Se face trimitere la art. 17 din Legea nr. 115/1996 și se subliniază faptul că probele administrate de comisia de cercetare a averilor pot fi unicele probe administrate în procedura în fața curții de apel. Se susține că, dacă persoana cercetată de către comisia de cercetare a averilor ar beneficia de garanțiile procesuale specifice procesului penal, această procedură ar prezenta o aparență de constituționalitate, impunându-se însă analiza acesteia din perspectiva principiului *ne bis in idem*.

14. Referitor la art. 17 alin. (2) din Legea nr. 115/1996, se arată că acesta permite curții de apel să dispună indisponibilizarea bunurilor, dacă această măsură nu a fost luată în condițiile art. 13 din Legea nr. 115/1996, articol care însă a fost abrogat. Cu privire la aceeași dispoziție legală, se susține că aceasta este neconstituțională, întrucât, conform art. 972 din Codul de procedură civilă, indisponibilizarea bunurilor nu poate fi dispusă în lipsa unei cereri de sechestrul judiciar, iar art. 17 mai sus menționat nu reglementează o derogare de la dreptul comun în materie. Se susține că indisponibilizarea bunurilor astfel reglementată seamănă, mai degrabă, cu cea reglementată la art. 249 din Codul de procedură penală, reprezentând o intruziune nejustificată în dreptul de proprietate privată al persoanei cercetate.

15. Se afirmă că neconstituționalitatea vădită a dispozițiilor legale criticate este determinată și de încălcarea dreptului la apărare și a accesului liber la justiție, prin faptul că persoana cercetată se poate apăra doar după trimiterea sa în judecată, în fața curții de apel, în cadrul dezbaterilor contradictorii. Aceasta, întrucât dispozițiile legale criticate nu reglementează o cale de atac împotriva ordonanțelor de confiscare ale comisiei de cercetare a averilor, ci doar o cale de atac, cea a recursului, ce poate fi exercitată împotriva sentințelor pronunțate de curtea de apel. Se arată că astfel nu există o cale de atac integral devolutivă împotriva ordonanțelor comisiei de cercetare a averilor care să asigure aplicarea principiului dublului grad de jurisdicție. În acest sens se susține că ordonanța art. 19 din Legea nr. 115/1996 — care prevedea că ordonanța de trimitere a cauzei spre soluționare curții de apel nu poate fi atacată cu recurs decât odată cu sentința pronunțată asupra fondului — a denotat intenția legiuitorului de a permite atacarea ordonanțelor printr-o acțiune separată; se arată însă că această interpretare a operațiunii de abrogare nu poate înlocui o dispoziție legală expresă referitoare la existența unei căi de atac.

16. Referitor la natura comisiei de cercetare a averilor se mai arată că, prin modul în care este alcătuită, aceasta reprezintă un organ jurisdicțional, compus din judecători și procurori, care face parte din puterea executivă, aspect ce contravine principiului separației puterilor în stat, prevăzut în art. 1 alin. (4) din Constituție, prevederilor art. 126 din Constituție referitoare la instanțele judecătorești și celor ale art. 132 alin. (2) din Legea fundamentală referitoare la statutul procurorilor. Se face trimitere la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 18 februarie 2008 și se susține că Legea nr. 115/1996 reglementează, de fapt, o decizie de funcție a magistraților, prin consacrarea unei modalități de soluționare a litigiilor anterior sesizării instanțelor judecătorești.

17. Se mai susține că dispozițiile art. 25 din Legea nr. 115/1996 — conform cărora averea Președintelui României va putea fi cercetată numai după încetarea exercitării mandatului, iar pe durata acestuia, numai la solicitarea sa sau pe baza hotărârii Parlamentului României, adoptată cu votul majorității deputaților și senatorilor — sunt discriminatorii, întrucât Președintele României este un cetățean român care îndeplinește o funcție publică.

18. Se apreciază că dispozițiile art. 28 din Legea nr. 115/1996 sunt neconstituționale, întrucât prevăd posibilitatea cercetării moștenitorilor persoanelor care au deținut funcții publice și au înregistrat diferențe pretins nejustificate între venituri și cheltuieli, în condițiile în care o astfel de procedură, similară celei penale, nu poate fi decât *intuitu personae*. Se precizează că o astfel de reglementare încalcă întregul sistem de principii referitoare la răspunderea juridică.

19. Cu privire la restul dispozițiilor din cuprinsul Legii nr. 115/1996 se consideră că sunt neconstituționale, întrucât reprezintă un corolar al prevederilor mai sus criticate.

20. Se susține, totodată, că prevederile Legii nr. 115/1996 încalcă prezumția de nevinovăție, deoarece, deși comisia de cercetare a averilor nu este un organ de urmărire penală, soluționarea cauzei de către curtea de apel se face pe baza probelor administrate de această comisie. Se susține, totodată, încălcarea, prin dispozițiile Legii nr. 115/1996, a prezumției de dobândire licită a averii, reglementată la art. 44 alin. (8) din Constituție, întrucât confiscarea averii poate fi dispusă doar printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

21. Se mai susține că, în urma abrogării prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 115/1996, există o diferență discriminatorie între tratamentul procesual aplicabil ordonanțelor de clasare și cel aplicabil ordonanțelor de trimitere pronunțate de comisia de cercetare a averilor. Se arată că, atâta vreme cât în locul normei abrogate legiuitorul nu a reglementat o dispoziție legală expresă care să prevadă imposibilitatea atacării ordonanței de trimitere, prin acțiune separată sau odată cu fondul, restrângerea acestui drept reprezintă o încălcare a dreptului la apărare, a dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, precum și a prevederilor constituționale ale art. 53 referitoare la restrângerea exercitării unor drepturi sau a unor libertăți.

22. Se apreciază că dispozițiile Legii nr. 115/1996 încalcă cerințele de claritate, precizie și previzibilitate, impuse atât de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și de jurisprudența Curții Constituționale, prin faptul că, în urma intervențiilor legislative succesive, acestea au devenit echivoce, creând confuzii la nivel logico-juridic și rațional. Sunt invocate prevederile art. 13 și 15 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, precum și considerentele Deciziei nr. 415 din 14 aprilie 2010. Se susține că procedura de cercetare a averilor nu reprezintă, *per se*, o activitate contrară normelor constituționale, însă, în măsura în care un stat alege să reglementeze o astfel de procedură, trebuie să se asigure că legislația corespunzătoare acesteia respectă cerințele de calitate a legii și garanțiile constituționale oferite persoanelor cercetate. Se susține că intrarea în vigoare a Legii nr. 176/2010, care cuprinde reguli de natură procedurală și, prin urmare, de aplicare imediată, a condus la menținerea fragmentării legislației în materia cercetării averilor și a echivocului care gravitează în jurul acesteia, echivoc care vizează inclusiv soluțiile ce pot fi pronunțate în astfel de cauze și căile de atac ce pot fi exercitate împotriva lor. Se arată că materia analizată este reglementată în prezent prin Legea nr. 115/1996 și Legea nr. 176/2010. Se mai susține că prevederile Legii nr. 144/2007, constatate neconstituționale prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, au fost preluate integral prin art. 35 din Legea nr. 176/2010 în Legea nr. 115/1996.

23. Se face trimitere la considerentele deciziilor Curții Constituționale nr. 321 din 29 martie 2007, nr. 307 din 5 iunie 2014 și nr. 604 din 4 noiembrie 2014, despre care se afirmă că nu îmbunătățesc calitatea legii și nu oferă garanții pe care persoana cercetată să le poată invoca în apărarea sa. Se mai susține că sintagma „organ intermediar” este o creație ad hoc și că se impune clarificarea naturii juridice a comisiei, a ordonanțelor emise de aceasta și a căii de atac ce poate fi exercitată împotriva lor.

24. Cu privire la dispozițiile art. 18 din Legea nr. 176/2010, autorul excepției de neconstituționalitate formulează critici referitoare la sintagma „*diferențe semnificative*” despre care se afirmă că este similară cu expresia „*diferențe vădite*” care a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010. Se susține că dispozițiile Legii nr. 176/2010 operează cu noțiuni nedefinite legal și diferite de cele consacrate la nivel constituțional, respectiv „*avere*”, „*venituri realizate*”, „*modificări intervenite în avere*”, „*avere justificată/nejustificată*”, „*diferențe semnificative/nesemnificative*”, „*diferențe nejustificate*”, și că, în contextul acestei reglementări, precizarea din cuprinsul textului criticat referitoare la faptul că trebuie să existe o „*diferență mai mare de 10.000 de euro sau echivalentul în lei al acestei sume între modificările intervenite în avere pe durata exercitării demnităților și funcțiilor publice și veniturile realizate în aceeași perioadă*” este nesemnificativă. Se susține că, astfel reglementate, dispozițiile art. 18 din Legea nr. 176/2010 încalcă prezumția de dobândire licită a averii și răstoarnă sarcina probei în defavoarea persoanei cercetate. În susținerea celor enunțate, autorul invocă și opinia separată la Decizia Curții Constituționale nr. 596 din 20 septembrie 2016, opinie care susține caracterul neconstituțional al prevederilor în discuție.

25. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** își exprimă opinia în sensul conformității textelor criticate cu prevederile constituționale invocate de către reclamant. În acest sens, se invocă jurisprudența anterioară a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 321 din 29 martie 2007, prin care Curtea a concis că susținerile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 11, art. 20 și art. 21 din Constituție, raportate la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sunt neîntemeiate, ale cărei considerente au fost reiterate și în Decizia nr. 307 din 5 iunie 2014.

26. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

27. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile apărătoarei autorului excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

28. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

29. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actului de sesizare, dispozițiile Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici. Însă, potrivit notelor scrise ale autorului excepției, acesta a ridicat și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

30. Curtea reține că în jurisprudența sa (exemplu fiind Decizia nr. 1.227 din 20 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, Decizia nr. 122 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 389 din 27 mai 2014, Decizia nr. 744 din 3 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 4 februarie 2016, sau Decizia nr. 108 din 28 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 28 mai 2019) a statuat că, în cazul în care instanța de judecată sesizează instanța de contencios constituțional cu excepția de neconstituționalitate a anumitor dispoziții din legi sau ordonanțe fără a se pronunța asupra altora, criticate în cadrul aceleiași excepții de neconstituționalitate, aceasta va analiza excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost ridicată de autorul său. Doar în ipoteza în care instanța judecătorească, prin dispozitivul hotărârii, consideră excepția referitoare la una sau unele dintre dispozițiile legale criticate ca fiind inadmisibilă, contrară prevederilor art. 29 alin. (1), (2) sau (3) din Legea nr. 47/1992, și respinge cererea de sesizare cu această motivare, Curtea Constituțională nu se va pronunța cu privire la această excepție. În această împrejurare, autorul are, potrivit art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, posibilitatea atacării cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare, a soluției de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate.

31. Față de cele expuse, având în vedere și notele scrise ale autorului excepției, Curtea reține că **obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 28 octombrie 1996, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 18 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare. Dispozițiile art. 18 din Legea nr. 176/2010 au următorul cuprins: „*Prin diferențe semnificative, în sensul prezentei legi, se înțelege diferența mai mare de 10.000 de euro sau echivalentul în lei al acestei sume între modificările intervenite în avere pe durata exercitării demnităților și funcțiilor publice și veniturile realizate în aceeași perioadă.*”

32. În opinia autorului excepției, dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la calitatea legii, art. 16 cu privire la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 26 cu privire la viața intimă, familială și privată, art. 44 alin. (8) și (9) privind dreptul de proprietate privată și prezumția dobândirii licite a averii, art. 126 privind instanțele judecătorești și art. 132 alin. (2) referitor la statutul procurorilor. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 și 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la respectarea vieții private și de familie și cele ale art. 2 și 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție referitoare la principiul dublului grad de jurisdicție în materie penală și la principiul *ne bis in idem*.

33. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici identice, excepția fiind respinsă, ca neîntemeiată, prin Decizia nr. 388 din 4 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 23 septembrie 2019.

34. Astfel, Curtea a reținut că dispozițiile art. 10, art. 10¹—10⁴, art. 15—18 și art. 20 din Legea nr. 115/1996 și ale art. 18 din

Legea nr. 176/2010 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, fiind pronunțată în acest sens Decizia nr. 596 din 20 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 28 noiembrie 2016, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată. De asemenea, prevederile art. 10, art. 12 alin. (3), art. 13, art. 14 alin. (1), art. 18, art. 28 alin. (1) și art. 33 din Legea nr. 115/1996 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate prin Decizia nr. 321 din 29 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 16 mai 2007, prin care excepția de neconstituționalitate invocată a fost respinsă, ca neîntemeiată, de către Curtea Constituțională. Totodată, prevederile art. 10 și ale art. 10¹—10⁴ din Legea nr. 115/1996 au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin Decizia nr. 307 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 4 august 2014. În fine, prevederile art. 10—10⁴ din Legea nr. 115/1996 au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin Decizia nr. 605 din 27 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 7 ianuarie 2019, prin care instanța de contencios constituțional a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

35. Prin Decizia nr. 307 din 5 iunie 2014, paragraful 19, Curtea a reținut că dispozițiile art. 10 și ale art. 10¹—10⁴ din Legea nr. 115/1996, referitoare la înființarea, compunerea, funcționarea și atribuțiile comisiei de cercetare a averilor, precum și procedura specifică efectuării lucrărilor sale, au fost introduse în cuprinsul Legii nr. 115/1996 prin art. 35 pct. 2 și, respectiv, pct. 3 din Legea nr. 176/2010. Astfel, Curtea a reținut că actualul art. 10 din Legea nr. 115/1996 este identic, în ceea ce privește soluția juridică, cu art. 8 din forma inițială a Legii nr. 115/1996, art. 10² corespunde fostului art. 12, art. 10³ preia soluția juridică a fostului art. 13 alin. (1), iar actualul art. 10⁴ conservă, în esență, substanța juridică a fostului art. 14.

36. De asemenea, prin aceeași decizie, paragrafele 20, 26 și 27, Curtea a reținut că această comisie nu este un veritabil organ de jurisdicție, de vreme ce nu „spune dreptul” (*juris dictio*), nu dă un verdict și nu îndeplinește o activitate de înfăptuire a justiției, prin acte proprii cu efecte jurisdicționale specifice. În plus, Curtea a constatat că rolul acestei comisii este de a cerceta cele consemnate de Agenția Națională de Integritate prin raportul de evaluare, la sesizarea acesteia — autoritatea administrativă autonomă care are, potrivit art. 1 alin. (3) din Legea nr. 176/2010, doar atribuția de evaluare a declarațiilor de avere, a datelor, a informațiilor și a modificărilor patrimoniale intervenite, a intereselor și a incompatibilităților pentru persoanele prevăzute de lege. Comisia de cercetare, constituită din doi judecători și un procuror, efectuează propria activitate de cercetare, administrând, într-adevăr, probele prevăzute de lege pentru soluționarea cauzei: citarea persoanelor în cauză spre a fi audiate, luarea de declarații, solicitarea de informații autorităților publice sau oricărei persoane juridice, efectuarea de cercetări locale sau dispunerea efectuării de expertize. Curtea a constatat însă că modalitatea de instrumentare a probatoriului, specific unei instanțe judecătorești, nu este însă un element suficient pentru a-i atribui comisiei de cercetare caracter jurisdicțional, rolul acesteia fiind, în realitate, acela de garantare suplimentară a imparțialității și contradictorialității sub imperiul cărora trebuie să se desfășoare orice activitate de cercetare, alături de garanția ce decurge din însăși modalitatea de constituire a comisiei de cercetare în sine: doi judecători și un procuror. Cu privire la modalitatea de constituire a comisiei de cercetare, Curtea a observat că, potrivit art. 124 alin. (3) din Constituție, „*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*”, iar, conform art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (1) din aceasta, procurorii reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile

cetățenești, desfășurându-și activitatea potrivit principiului legalității, imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției. Curtea a reținut că, astfel cum s-a statuat în jurisprudența sa ulterioară revizuirii din 2003 a Constituției, Ministerul Public este o parte componentă a autorității judecătorești, și nu a puterii executive sau a administrației publice, iar principiul controlului ierarhic este expresia principiului unicității de acțiune a membrilor Ministerului Public, o garanție suplimentară a respectării principiilor legalității și imparțialității în desfășurarea activității judiciare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.503 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 5 ianuarie 2011, și, respectiv, Decizia nr. 385 din 13 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010). În considerarea acestor argumente, Curtea a constatat că nu poate reține pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor legale criticate prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3) și (4), art. 11, art. 20, art. 126 alin. (1) și ale art. 131 alin. (1) și (2), precum și ale art. 21 din Constituție, raportate la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sunt neîntemeiate.

37. Totodată, Curtea a reținut că această comisie hotărâște cu majoritate de voturi, în termen de 3 luni de la data sesizării, și pronunță o ordonanță motivată prin care poate dispune fie trimiterea cauzei spre curtea de apel competentă, dacă, pe baza probelor administrate, constată că dobândirea unei cote-părți din avere sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter justificat, fie clasează cauza, când constată că proveniența bunurilor este justificată, fie suspendă controlul și trimite cauza parchetului competent, dacă în legătură cu bunurile a căror proveniență este nejustificată rezultă săvârșirea unor infracțiuni. Curtea a constatat așadar că, spre deosebire de actele jurisdicționale — cum sunt hotărârile judecătorești —, actele emise de comisia de cercetare a averilor, dacă nu dispun clasarea cauzei, au exclusiv rolul de a sesiza instanța judecătorească sau parchetul competent, după caz, acesta fiind singurul lor efect juridic. Din această perspectivă, comisia de cercetare apare ca un organ intermediar între Agenția Națională de Integritate și instanța judecătorească, efectuând o activitate de cercetare prealabilă cu rol de „filtrare”, din totalitatea sesizărilor primite prin rapoartele de evaluare ale Agenției, doar a acelor cauze care, prin intermediul unei „ordonanțe motivate” — deci însoțite de o argumentare temeinică și legală —, vor fi trimise fie instanței judecătorești, fie parchetului competent, spre soluționare definitivă. În final, instanța judecătorească, fiind sesizată potrivit art. 10⁴ alin. (1) lit. a) din Legea nr. 115/1996 și administrând, dacă părțile o cer, probe noi, constată dacă dobândirea unor bunuri anume determinate sau a unei cote-părți dintr-un bun este sau nu justificată și va putea hotărî, după caz, fie confiscarea bunurilor sau a cotei-părți nejustificate, fie plata unei sume de bani, egală cu valoarea bunului, stabilită pe bază de expertiză. De asemenea, instanța judecătorească poate să trimită dosarul la parchetul competent, dacă în legătură cu bunurile a căror proveniență este nejustificată rezultă săvârșirea unei infracțiuni, iar în cazul în care constată că proveniența bunurilor este justificată, instanța hotărâște închiderea dosarului. Sentința secției de contencios administrativ a curții de apel competente poate fi atacată în termen de 15 zile de la comunicare, cu recurs, la Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal. În considerarea celor arătate anterior, Curtea a constatat că nu poate reține pretinsa încălcare a prevederilor art. 21 alin. (4) din Constituție, care consacră caracterul facultativ și gratuit al jurisdicțiilor speciale administrative. Procedura desfășurată de către comisia de cercetare a averilor, activitatea sa, finalizată prin actul intitulat „ordonanță motivată” ce constituie, după caz, actul de sesizare

a secției de contencios administrativ a curții de apel competente, nu prezintă elemente de natură a imprima comisiei de cercetare caracterul unei jurisdicții speciale administrative. Totodată, Curtea a reținut că activitatea de control al averilor persoanelor prevăzute de lege se desfășoară în prealabil celei din fața instanței judecătorești competente, și nu în paralel, iar persoana interesată nu se află în situația de a opta între cele două proceduri, deoarece comisia de cercetare este sesizată exclusiv prin raportul de evaluare al Agenției Naționale de Integritate.

38. De asemenea, prin Decizia nr. 596 din 20 septembrie 2016, paragrafele 23—25, Curtea a constatat că alcătuirea comisiei de cercetare a averilor din doi judecători garantează independența și asigură imparțialitatea activității sale, corectitudinea și obiectivitatea soluției pronunțate în cauză. Totodată, Curtea a reținut că alcătuirea acestei comisii din judecători nu poate fi caracterizată ca o încălcare a normelor constituționale invocate, având în vedere specificul activității comisiei de cercetare a averilor ca un organ intermediar între Agenția Națională de Integritate și instanța judecătorească. De altfel, Curtea a reținut că opțiunea legiuitorului pentru implicarea judecătorilor în alte activități, care nu se referă exclusiv la înfăptuirea justiției, rezultă și din alte reglementări, cum sunt, spre exemplu, cele privind componența Biroului Electoral Central și a birourilor electorale de circumscripție, astfel cum rezultă din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European sau Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României. Prin aceeași decizie, Curtea a constatat că Legea nr. 115/1996 instituie, la art. 15—17 și art. 20, reguli procedurale privind soluționarea de către instanța judecătorească a ordonanței motivate prin care comisia de cercetare a dispus trimiterea cauzei spre soluționare curții de apel în raza căreia domiciliază persoana a cărei avere este supusă controlului, dacă se constată, pe baza probelor administrate, că dobândirea unei cote-părți din aceasta sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter justificat.

39. Cu privire la pretinsa încălcare a prezumției de dobândire licită a averii, consacrată de art. 44 alin. (8) din Constituție, prin Decizia nr. 321 din 29 martie 2007 Curtea a constatat că și această critică este neîntemeiată, dat fiind faptul că prin textele criticate se instituie controlul averii numai în cazul în care între averea declarată la data investiției sau numirii în funcție și averea dobândită pe parcursul exercitării funcției se constată diferențe vădite și există dovezi certe că unele bunuri ori valori nu puteau fi dobândite din veniturile legale realizate de persoana în cauză sau pe alte căi licite. Curtea a constatat că textele de lege criticate nu contravin principiilor statului de drept, principiile consacrate de art. 1 din Legea fundamentală, care instituie ca normă de bază a existenței sociale principiul egalității în drepturi, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât se aplică în egală măsură tuturor persoanelor aflate în condițiile prevăzute în ipotezele normelor analizate, fără privilegii sau discriminări. Totodată, Curtea a reținut că art. 44 alin. (9) din Constituție nu exclude confiscarea averii în privința căreia instanța de judecată stabilește că a fost dobândită ilicit și că, din coroborarea alin. (8) și alin. (9) ale art. 44 din Legea fundamentală, reiese că pot exista și alte cazuri de confiscare, în afară de cel al bunurilor destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau contravenții.

40. Referitor la constituționalitatea dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 176/2010, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 596 din 20 septembrie 2016, paragraful 26, prin care a reținut că textul criticat este redactat cu suficientă precizie și claritate astfel încât destinatarul său să își poată conforma conduita. De altfel, din prevederile legii în sensul că inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana verificată pentru

a prezenta un punct de vedere nu se înțelege că aceasta se limitează la o singură prezentare a persoanei verificate, ci, aflând care sunt informațiile pe care trebuie să le clarifice, aceasta va putea să revină cu date și lămuriri suplimentare.

41. În ceea ce privește inexistența căilor de atac împotriva ordonanței emise de comisia de cercetare a averilor, prin Decizia nr. 596 din 20 septembrie 2016, paragraful 25, Curtea a reținut că prevederile art. 20 din Legea nr. 115/1996 instituie posibilitatea exercitării, de către părțile interesate, de Agenția Națională de Integritate și procuror, a recursului împotriva sentinței pronunțate de Curtea de apel, în termen de 15 zile de la comunicare, soluționarea acestuia revenind Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal. În aceste condiții, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate oferă părților garanțiile necesare asigurării deplinei

exercitări a dreptului la apărare și la un proces echitabil și, prin urmare, critica de neconstituționalitate formulată în raport cu art. 21 alin. (3), art. 124 alin. (2) și art. 126 din Constituție, precum și art. 6 din Convenție nu poate fi reținută. În final, referitor la noțiunile de „avere”, „venituri realizate”, „modificări intervenite în avere”, „avere justificată/nejustificată”, din cuprinsul Legii nr. 176/2010, criticate de autorul excepției, Curtea a reținut că acestea, nefiind definite legal, au înțelesul ce rezultă din sensul obișnuit al cuvintelor care le compun.

42. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauzele de față.

43. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Șerban Alexandru Brădișteanu în Dosarul nr. 6.113/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici și ale art. 18 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 septembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

